

Efesolaiskirjeen selitys 13
Ef. 5:1–20

Eläkää valon lapsina

Paavali jatkaa Efesolaiskirjeen selityksessään kristityille antamia kehotuksia siitä, kuinka heidän tulee elää uutta, Kristukselta saatua elämäänsä.

Älkää antako kenenkään pettää itseänne tyhjillä puheilla, sillä niiden vuoksi Jumalan viha kohtaa kaikkia tottelemattomia. Älkää siis olko sellaisten kanssa missään tekemisissä. Ennen tekin olitte pimeyttä, mutta nyt te loistatte Herran valoa. Eläkää valon lapsina! Valo kasvattaa hyvyyden, oikeuden ja totuuden hedelmiä. Pyrkikää saamaan selville, mikä on Herran mielen mukaista. Älkää osallistuko pimeyden töihin: ne eivät kannu hedelmää. Tuokaa ne päivänvaloon. Mitä sellaiset ihmiset salassa tekevät, on häpeällistä sanoakin, mutta kaikki tulee ilmi, kun valo sen paljastaa. (Ef. 5:1-13)

”Tyhjillä puheilla” Paavali tarkoittaa tässä luultavasti sellaista opetusta, jonka mukaan kristityille ei olisi niin tarkkaa, kuinka hän ruumiillista elämäänsä elää.

Uudes testamentin myöhäisemmistä osista käy nimittäin ilmi, että varhaiskirkossa vaikutti lahko, joka harrasti seksuaalista hurjastelua. Heitä sanottiin ”nikolaiitoiksi”. Luultavasti heidän opetuksensa mukaan ruumis ja henki ovat niin vahvasti erillään toisistaan, että henkeen ei vaikuta se, mitä ruumis tekee. Niinpä seksin kanssa ei ollut niin tarkkaa, kenen kanssa sitä harjoitti.

Ilmestyskirjassa ylösnoussut Jeesus nuhtelee joitain seurakuntia siitä, että ne suvaitsivat keskuudessaan nikolaiittien opetusta ja elämäntapaa. Pergamonin seurakunnalle hän sanoi:

Mutta kaikkea en sinussa hyväksy: Luonasi on sellaisia, jotka seuraavat Bileamin oppia, tuon miehen, joka opetti Balakille, miten virittää israelilaisille ansa ja vietellä heidät syömään epäjumalille uhrattua lihaa ja harjoittamaan siveettömyyttä. Heitä on sinunkin luonasi, noita jotka seuraavat nikolaiittojen opetusta. Käänny siis! Ellet tee parannusta, minä tulen kohta luoksesi ja käyn heitä vastaan, isken heitä suuni miekalla. (Ilm. 2:14–16)

Paavalin mukaan tällaista nikolaiittojen opetusta ei pitänyt sallia. Siinä on kyse pimeydestä, joka ei voi elää yhdessä valon kanssa. Ruumiillinen haureus on koko ihmisen haureutta eikä sen yhteydessä voi erottaa henkeä ruumiista. Tarkemmin Paavali ei kuvaile tekoja, joita hän tässä tarkoittaa, sillä jopa sellaisesta puhuminen on häpeällistä.

Mekään emme lähde siksi tarkemmin kuvailemaan nykyajalle tyypillisiä ”tyhjiä puheita” tällä alueella. Ehkä sen kuitenkin voi sanoa, että pornon kulutus ja usko Kristukseen eivät voi elää samassa ihmisessä, ei sen enempää kuin valo pimeydessä.

Tai ehkä senkin voi mainita, että nykyisinkin esiintyy - ehkä antiikin nikolaiittoja lievemässä muodossa tosin - kristillisen nimellä kulkevaa opetusta, jonka mukaan seksuaalisuuden toteuttamisen suhteen ei kristityn tarvitse olla kovin tarkkana. Voidaan esim. opettaa, että kirkon ei kuulu olla kiinnostunut siitä, mitä ihmiset makuuhuoneessaan tekevät. Tai että Jeesuksella oli seksin toteuttamisesta yhtä vähän opetusta kuin mitä hänellä on opetusta Saimaan norpista.

Sen voi kyllä sanoa, että norpista Jeesus tosiaan opetti hyvin vähän. Mutta seksistä ja siveellisyydestä hän opetti varsin paljon, ja varsin ankarassa sävyssä:

"Teille on opetettu tämä käsky: 'Älä tee aviorikosta.' Mutta minä sanon teille: jokainen, joka katsoo naista niin, että alkaa himoita häntä, on sydämessään jo tehnyt aviorikoksen hänen kanssaan. Jos oikea silmäsi viettelee sinua, repäise se irti ja heitä pois. Onhan sinulle parempi, että menetät vain yhden osan ruumiistasi, kuin että koko ruumiisi joutuu helvettiin. Ja jos oikea kätesi viettelee sinua, hakkaa se poikki ja heitä pois. Onhan sinulle parempi, että menetät vain yhden jäsenen, kuin että koko ruumiisi joutuu helvettiin. (Matt. 5:27–30)

Toisen esimerkin voisi ottaa ylösnousseen Jeesuksen opetuksesta, vaikka uudelleen Ilmestyskirjasta. Tyatiran seurakunnalle hän sanoi näin:

Mutta sitä en sinussa hyväksy, että suvaitset tuota naista, tuota Isebeliä, joka sanoo itseään profeetaksi ja johtaa opetuksellaan minun palvelijoitani harhaan, harjoittamaan siveettömyyttä ja syömään epäjumalille uhrattua lihaa. Olen antanut hänelle aikaa kääntyä, mutta hän ei halua luopua siveettömästä elämänmenostaan. Voi häntä! Minä suistan hänet sairastuoteeseen ja kaikki hänen rakastajansa ankaraan ahdinkoon, elleivät he luovu hänen tavoistaan. Hänen lapsensa minä surmaan rutolla. Kaikki seurakunnat tulevat tietämään, kuka minä olen: minä tutkin sydämet ja ajatukset ja annan jokaiselle teistä hänen tekojensa mukaan (Ilm. 2:20–23)

Nykyisin ”suvaitsevaisuutta”, usein juuri seksuaalisten tapojen alueella tapahtuvaa suvaitsevaisuutta, pidetään raittiin kristillisyyden olennaisena piirteenä. Jeesukselle asia näyttää olleen täysin päinvastoin: väärä suvaitsevaisuus seksuaalisuuden alueella oli hänelle erityisen paha asia, jonka yhteydessä hän puhui äärimmäisen kovia sanoja.

Meillä ei siis siveettömyyteen langettuamme ole mitään muuta mahdollisuutta pelastua takaisin uskoon ja Kristuksen yhteyteen, kuin synnin tunnustaminen ja siitä luopuminen. Mutta Kristus on luvannut antaa tämänkin alueen synnit anteeksi.

Ennen tekin olitte pimeyttä, mutta nyt te loistatte Herran valoa. Eläkää valon lapsina! Valo kasvattaa hyvyden, oikeuden ja totuuden hedelmiä (Ef. 5:9–10).

Efesolaiset olivat ennen, ts. ennen krisityiksi kääntymistään, olleet ”pimeyttä”. Kyseessä on tietenkin uskonnolliseen kieleen kuuluva vertauskuva, joka tarkoittaa sitä, että eletään erossa Luojusta. Hän on valo.

Niinpä efesolaisten nykyinen elämä ”valon lapsina” ei tule heistä itsestään. Itsensä perusteella he ovat edelleenkin ”pimeyttä”. Se valo, joka heistä loistaa, on peräisin Herralta. He saavat elää hänen valaiseminaan, ja silloin he loistavat hänen valoaan. Eli toisin sanoen, Kristus-valo kasvattaa heissä ”hyvyden, oikeuden ja totuuden hedelmiä”.

Mitä nämä hedelmät ovat? Ne ovat Jumalan Pyhän Hengen vaikutusta ihmisen sisimmässä. Galatalaiskirjeessä Paavali kirjoittaa niistä näin:

Hengen hedelmää taas ovat rakkaus, ilo, rauha, kärsivällisyys, ystävällisyys, hyvyys, uskollisuus, lempeys ja itsehillintä. Näitä vastaan ei ole laki. (Gal 5:22)

”Hengen hedelmän” vastakohtana ovat ”lihan hedelmät”. Niistä Paavali kirjoittaa näin:

Lihan aikaansaannokset ovat selvästi nähtävissä. Niitä ovat siveettömyys, saastaisuus, irstaus, epäjumalien palveleminen, noituus, vihamielisyys, riidat, kiihkoilu, kiukku, juonittelu, eripuraisuus, lahkolaisuus, kateus, juomingit, remuaminen ja muu sellainen. Varoitin teitä, kuten olen jo ennenkin varoittanut: ne, jotka syyllistyvät tällaiseen, eivät saa omakseen Jumalan valtakuntaa (Gal 5:19–21)

Tässä Paavali sanoo, että ”lihan aikaansaannokset ovat selvästi nähtävissä”. Jos joku ei selvästi näe, mitä nämä lihan aikaansaannokset – eli Efesolaiskirjeen sanoin ”pimeyden teot” – ovat, hän voi katsoa sen vaikkapa Uuden testamentin hyveiden ja paheiden luetteloista.

Niitä ei ole tarkoitettu sitä varten, että ne olisivat laki, jota tottelemalla ihminen pääsisi hyvään, Jumalan tahdon mukaiseen elämään. Olemmehan tässä ohjelmassa ehtimiseen tolkkuneet sitä, että laki ei ole tie Jumalalle kelpaamiseen. Se tie on usko Kristukseen ja sitä kautta armosta saatava vanhurskaus eli Jumalalle kelpaaminen. Hyveiden ja peheiden luettelot ovat sitä varten, että krisittykin voi langeta itsepetokseen. Hän voi alkaa selitellä itselleen, että Jumala hyväksyy sellaisen ja sellaisen käytöksen, joka tosiasiallisesti onkin täysin uskonelämää vastaan ja sitä tuhoavaa; ja myös lähimmäistä tuhoavaa ja siksi vastoin Jumalan tahtoa.

Kaikki, mikä on paljastettu, on valossa. Sen vuoksi sanotaankin: ”Herää, sinä joka nukut, ja nouse kuolleista, niin Kristus on sinua valaiseva!” (Ef. 5:14)

Tässä Paavali siteeraa jotain varhaiskristillistä tekstiä. Se on ehkä ollut kasteessa laulettu hymnin pätkä. Kasteessa ihminen herää synnin unesta ja kuolemasta, ja nousee uuteen elämään yhdessä Kristuksen kanssa, hänen ylösnousemuksensa voimasta.

Katsokaa siis tarkoin, miten elätte: älkää eläkö tyhmien tavoin, vaan niin kuin viisaat. Käyttäkää oikein jokainen hetki, sillä tämä aika on paha. Älkää olko järjettömiä, vaan ymmärtäkää, mikä on Herran tahto. Älkää juopuko viinistä, sillä siitä seuraa rietas meno, vaan antakaa Hengen täyttää itsenne (Ef. 5:16–18).

Kuten sanottua, uutta elämää Kristuksen yhteydessä ei voi elää miten vain. Juopumus alkoholista ei ole Herran mielen mukaista elämää, sillä sellainen johtaa helposti siveettömyyteen. Juopumuksen vastakohtana on se, että ihminen antaa Pyhän Hengen vaikuttaa itsessään.

Miten se tapahtuu? Se tapahtuu ns. armonvälineiden kautta. Niitä ovat Jumalan sanan eli Raamatun lukeminen ja meditointi ja sen lisäksi sakramentit, kaste ja ehtoollinen. Niihin turvautumalla ihminen pääsee Jumalan Pyhän Hengen vaikutuksen alle.

Tämän lisäksi Paavali mainitsee vielä kristittyjen yhteisen kokoontumisen ja siinä käytettävän musiikin:

Veisatkaa yhdessä psalmeja, ylistysvirsiä ja hengellisiä lauluja, soittakaa ja laulakaa täydestä sydäimestä Herralle ja kiittäkää aina ja kaikesta Jumalaa, Isää, meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä (Ef. 5:19-20).

Ideana on se Jeesuksen lupaus, että ”missä kaksi tai kolme on koolla minun nimessäni, siinä minä olen läsnä heidän keskellään.” Kun kristittyjen yhteisessä kokoontumisessa vielä on läsnä laulettu Jumalan sana siinä mielessä, että musiikin ja laulujen sisältönä on Raamatun keskeinen opetus Jumalasta, Jeesuksesta ja uskosta, silloin Pyhä Henki pääsee niitten välityksellä vaikuttamaan ja tulemaan entistä vahvemmin läsnäolevaksi ihmisen henkeen.

Näin siis Pyhällä Hengellä täyttymisessä ei ole mitään outoa eikä pelottavaa eikä se ole jokin tavallista korkeampi kristillisyyden aste. Kyse on samasta Jeesuksen Hengestä, jonka jokainen kristitty saa itselleen kasteen ja uskon välityksellä. ”Hengellä täytyminen” tarkoittaa sitä, että joskus Pyhä Henki vaikuttaa siten, että uskomisen on tavallista helpompaa, samoin rakastaminen ja hyvien tekojen tekeminen ja Jumalan johdatukseen uskomisen ja siinä vaeltaminen.